

Coral Cantiga & Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona —Cor i Cobla

Estiu al Palau | GREC Festival de
Barcelona

Dimarts, 18 de juliol de 2023 – 20 h

Sala de Concerts

En co-producció amb:

Amb la col·laboració de:

Membre de:

Programa

Montserrat Margalef, clarinet

Víctor Valls, piano

Coral Cantiga

Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona

Montserrat Meneses, directora

I

CORAL CANTIGA

El rossinyol - tradicional catalana / harm.: Josep Ollé

Muntanyes regalades - tradicional catalana /
harm.: Josep Ollé

La dama d'Aragó - tradicional catalana / harm.:
Josep Ollé

La filadora - tradicional catalana / harm.: Josep Ollé

COBLA SANT JORDI-CIUTAT DE BARCELONA

Eduard Toldrà (1895-1962)

La fageda d'en Jordà

Manuel Oltra (1922-2015)

Contradansa

Joaquim Serra (1907-1957)

Puigsoliu

II

CORAL CANTIGA

COBLA SANT JORDI-CIUTAT DE BARCELONA

Josep Vila (1966)

Cançó de l'instant (poema de Miquel DescLOT)

Manuel Oltra

La birondó

El pobre alegre
La filla del marxant
Margarideta
El testament d'Amèlia
Cap a Betlem

Lluís Gual (1996)

Ara que han callat totes les veus (estrena)

(poema de Xavier Mas Craviotto)

Carlota Baldrís (1960)

Els núvols (estrena)

(poema de Màrius Torres)

Albert Guinovart (1962)

El temps del cant (poemes de Narcís Comadira
i Ignasi Tomàs) (reestrena)

Durada del concert: primera part, 35 minuts | pausa de 15 minuts
| segona part, 45 minuts

La durada del concert és aproximada.

#GRECFestival2023 #coral #patrimonicatalà

Poema

postal

disposar el teló de fons, el cel.

engegar la maquinària, el món.

inclinat la voluntat cap al gest, el drama.

revincular-se a la butaca, els llibres.

respirar fondo, pensar que no hi ets.

i veure-t'hi cada dia, sota la contenció del cel.

Eduard Escoffet

Menys i tot (LaBreu edicions, 2017)

Comentari

El 2022, la Coral Cantiga, dirigida per Montserrat Meneses, va oferir un concert basat en les *Cançons i danses* de Frederic Mompou en què s'alternaven fragments originals amb harmonitzacions corals encarregades al compositor Josep Ollé. Avui s'escoltaran algunes de les cançons tradicionals catalanes que van sonar en aquell recital, com *El rossinyol*, *La dama d'Aragó*, *Muntanyes regalades* o *La filadora*. “Mompou recrea melodies del nostre folklore. El resultat és fresc i refinat, bellíssim i auster”, relata Josep Ollé, autor de les harmonitzacions.

A la primera part, també, la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, sota la batuta de Marcel Sabaté, interpretarà algunes de les pàgines més belles de la literatura per a cobla. *La fageda d'en Jordà* d'Eduard Toldrà, composta el 1925, és una sardana que constata un punt d'inflexió en la seva obra: “No hi cerqueu el soroll de fulles ni el cant dels ocells. Només hi trobareu la impressió sentida davant d'aquell «verd com d'aigua endins, profund i clar». És magnífica, Toldrà s'ha superat!», reblava el crític Baltasar Samper, que assistí a l'estrena al Palau. Manuel Oltra va mantenir una estreta relació amb la Cobla Sant Jordi, una formació que ja va convidar el compositor a participar en el seu debut, esdevingut el 1983. En aquesta ocasió, la Cobla interpretarà *Contradansa*, una glossa escrita el 1955 que parteix d'una dansa popular d'Alentorn (població de la Noguera). La primera part es clou amb un testament musical, el poema simfònic *Puigsoliu* de Joaquim Serra, culminat poc abans de la seva mort, el novembre del 1957. “Recordo ben bé en Quimet Serra dirigint Puigsoliu, ho feia amb un veritable rigor clàssic, com si fos una simfonia de Haydn”, relata el director Antoni Ros Marbà, que l'havia conegut i tractat.

Cançó de l'instant de Josep Vila és una obra que el director va escriure l'any 2000 amb motiu de la commemoració del 150è aniversari del cant coral a Catalunya, promoguda per la Federació de Cors Clavé. Composta a partir d'un poema de Miquel Desclot, va estrenar-se en la versió coral i, anys més tard, el mateix compositor va fer-ne una versió per a cor i cobla. *La birondó* de Manuel Oltra és una suite de cançons populars catalanes per a cor, cobla i percussió que inclou tonades tan conegudes com *La filla del marxant*, *Margarideta* o *El testament d'Amèlia*.

La segona part inclou dues estrenes mundials. *Els núvols* és una obra per a cor i cobla composta per Carlota Baldrís a partir d'un poema de Màrius Torres: “*L’obra comença amb una introducció instrumental, que vol ser tranquil·la i lluminosa, i va creant diferents atmosferes. El final esdevé una pregunta: «per quin caprici els déus fan i desfan per sempre meravelles tan breus...», i la música es va allunyant fins a tornar al silenci del qual havíem partit*”. Ara que han callat totes les veus és una obra composta pel jove compositor Lluís Gual a partir d'un poema de Xavier Mas Craviotto: “*Quan el vaig llegir em va agradar molt perquè em permetia jugar amb recursos musicals com el word-painting: deixar el cor sol quan el text diu «aquestes petges nues», situar el punt culminant de tota l’obra amb la paraula «estrident» o bé intensificar la textura amb notes molt ràpides quan el text diu «travessant-nos a galop». Vaig voler-hi afegir una introducció força llarga, on el tema principal de l’obra s’anés construint a poc a poc, i presentant elements que seran importants al llarg de tota la peça*”, relata l’autor.

El concert es clou amb una reestrena d’un dels compositors catalans més rellevants dels nostres temps: Albert Guinovart. *El temps del cant* és una obra original per a cor, piano i dos solistes que parteix de poemes de Narcís Comadira, escrita per commemorar el seixantè aniversari de la Coral Cantiga i el comiat del director Josep Prat. En aquesta ocasió, però, la Coral Cantiga i la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona interpretaran per primera vegada la versió per a cor i cobla escrita expressament per a aquest concert.

Albert Fontelles i Ramonet, *intèrpret i doctor en musicologia*

Palau de la Música Catalana

Palau 100 Temporada 2023–2024

Ensemble Pygmalion
& Pichon

London Symphony Orchestra
& Pappano

Orquestra Nacional de Lió
& Znaider

Accentus, Insula Orchestra
& Equilbey

Orquestra Filharmònica
de Dresden & González

Balthasar Neumann
& Hengelbrock

Monteverdi Choir, English
Baroque Soloists & Gardiner

Philharmonia Orchestra
& Gardiner

Los Angeles Philharmonic
& Dudamel

Abona't al cicle (10 concerts)
a partir de 202 euros.
Entrades individuals a la venda
a partir del 29 de maig.

Biografies

Montserrat Margalef, clarinet

Apassionada per la música i la cultura, al llarg de la seva formació ha anat experimentant en àrees molt diverses, des de la interpretació fins a la gestió d'esdeveniments culturals.

Col·labora amb diferents formacions d'arreu del país: Orquestra del Gran Teatre del Liceu, OBC, Simfònica del Vallès, Orquestra de Cambra de l'Empordà, BCN216 i els Festivals de Torroella de Montgrí, Cambrils, Pau Casals, Peralada i Cap Roig.

Ha estat membre del Quartet de Clarinets de Barcelona.

En el vessant pedagògic ha estat professora a l'EMM Pau Casals del Vendrell, EMM Nou Barris, Aula 7 i Musicart 102.

Actualment és membre de la Banda Municipal de Barcelona.

Víctor Valls, piano

Nascut a Igualada, inicià els estudis de piano al Conservatori de la ciutat, amb Maria Teresa Torrents, i els prosseguí posteriorment amb David Padrós. Finalitzà els estudis al Conservatori del Liceu, amb el pianista Michel Wagemans. Paral·lelament cursà estudis de clavicèmbal amb Jordi Reguant i va fer diversos cursos de piano, clavicèmbal i música de cambra amb el mateix Michel Wagemans, Jan Michel Jansen, Sofia Puche i Miquel Farré.

Arquitecte per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona, és alhora cantaire de les corals Gatzara, Xalest i Mixta d'Igualada, Cor Divertimento i coral de la Hochschule der Künste de Berlín. I cantaire de la Coral Cantiga des de l'any 1996, on col·labora com a pianista. I també és pianista acompanyant del cor Apropa del programa Apropa Cultura, del Cor Canta.

Coral Cantiga

L'any 1961 Leo Massó fundà la Coral Cantiga als Lluïsos de Gràcia de Barcelona i la dirigí durant els primers anys. El succeïren com a directors Oriol Ponsa, Edmon Colomer i, des de l'any 1981 i fins al novembre passat, Josep Prats. Actualment Montserrat Meneses n'és la directora.

El seu repertori inclou obres *a cappella* i moltes de les grans obres simfonicorals de totes les èpoques i estils, que ha interpretat en col·laboració amb diverses agrupacions catalanes i estrangeres.

Ha estat dirigida, entre d'altres, per O. Martorell, S. Mas, A. Ros Marbà, J. Casas, S. Brotons, M. Valdivieso, T. Pinnock, P. Cao, L. Heltay, J. Duijck, F. Eldoro, M. Leite, W. Pfaff, N. Andrenacci, D-O. Stenlund, G. Voronkov i J. Rathbone.

Destaquen les seves col·laboracions amb Maria del Mar Bonet, Albert Guinovart, Feliu Gasull i el poeta Enric Casasses.

Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona

Fundada el 1983, la Cobla Sant Jordi va rebre el títol de Cobla Ciutat de Barcelona, atorgat per l'Ajuntament de la ciutat el 1997.

És una formació que ofereix tot el ventall de la música per a cobla, des de les sardanes més clàssiques fins als reptes més innovadors. Compta amb una selecció dels millors instrumentistes del moment i ha estat dirigida per les batutes més importants del país.

Ha enregistrat més de noranta treballs, entre els quals destaquen els monogràfics dels clàssics Eduard Toldrà, Joan i Ricard Lamote de Grignon, Manuel Oltra, Rafael Ferrer, Domènec Moner, Narcís Paulís i Josep Serra; els contemporanis Marc Timón, Enric Ortí i Joan Lluís Moraleda; les fusions amb Joan Albert Amargós i Lluís Vidal, Pascal Comelade, Niño Josele, Roger Mas, Carme Canela, Raph Dumas, Grup Coses, Kulbik Dance Company, el DJ Mario Nieto, Kepa Junkera, l'Ateneu Popular 9Barris i Kaulakau; a més d'enregistraments de clàssics de la sardana o sardanes dedicades.

Més recentment ha coprotagonitzat amb la companyia de dansa Cobosmika i Raph Dumas l'espectacle *Coblism 2*, estrenat al festival Amb So de Cobla.

Té els premis Enderrock (2013), Altaveu (2012) i Ciutat de Barcelona de Música (2011).

Montserrat Meneses, directora

Nascuda al Vendrell (1973), és directora de cors i pedagoga musical. Va estudiar a l'Escola Municipal de Música Pau Casals del Vendrell i als conservatoris de Tarragona i Badalona. Es va formar com a directora de cors amb Manel Cabero, Josep Prats, Josep Vila, Mireia Barrera, Pierre Cao, Laszlo Heltay i Johan Duyck.

Ha dirigit cors d'arreu del país, entre els quals destaquen les Joves Veus i l'Orfeó del Vendrell, la coral Allegro i la coral Genciana de Barcelona, la coral Regina de Manlleu i el Cor de Cambra de la Diputació de Girona.

Pel que fa al vessant pedagògic, és professora de cant coral a l'EMMPAC del Vendrell, ha estat professora de direcció coral a l'SCIC i a la FCEC i professora associada a la Universitat Rovira i Virgili. Ha impartit cursos i tallers de direcció coral i pedagogia del cant coral per tot el territori.

Durant deu anys ha estat codirectora del programa Cantània de l'Auditori de Barcelona i des de fa quinze anys és codirectora i directora artística del programa Canta Gran, projecte coproduït per L'Auditori i l'Ajuntament de Barcelona i que recentment ha rebut el Premi Anselm Clavé al millor projecte de transformació social.

Actualment dirigeix el Cor Zóngora i el cor Veus Blanques de l'EMMPAC del Vendrell –tots dos fundats per ella–, la Coral Cantiga de Barcelona i és sotsdirectora de l'Orfeó Català.

Textos

El rossinyol

Tradicional catalana

Rossinyol que vas a França, rossinyol,
encomana'm a la mare, rossinyol
d'un bell bocatge, rossinyol, d'un vol.

Encomana'm a la mare, rossinyol
i a mon pare no pas gaire, rossinyol
d'un bell bocatge, rossinyol, d'un vol.

I a mon pare no pas gaire, rossinyol,
Perquè m'ha malmaridada, rossinyol
d'un bell bocatge, rossinyol, d'un vol.

Perquè m'ha malmaridada, rossinyol,
a un pastor me n'ha donada, rossinyol,
d'un bell bocatge, rossinyol, d'un vol.

Muntanyes regalades

Tradicional catalana

Muntanyes regalades són les del Canigó,
que tot l'estiu floreixen, primavera i tardor.
Jo que no l'aimo gaire, jo que no l'aimo, no,
Jo que no l'aimo gaire la vida del pastor.

Mon pare m'ha casada amb un pobre pastor.
Ell se'n va a la muntanya, jo resto al Rosselló.
Jo que no l'aimo gaire...

Ell beu de l'aigua clara, jo bec vi del millor,
Ell dorm damunt la palla, jo en llençols de cotó.
Jo que no l'aimo gaire...

La dama d'Aragó

Tradicional catalana

A Aragó n'hi ha una dama que és bonica com un sol
té la cabellera rossa, li arriba fins als talons
Ai, amorosa Anna Maria, robadora de l'amor, ai, amorós!

Sa mare la pentinava amb una pinteta d'or
son germà se la mirava amb un ull tot amorós
Ai, amorosa Anna Maria, robadora de l'amor, ai, amorós!

No fóssim germans, Maria, ens casariem els dos
Però com que som germans propis jo et buscaré un casador
Ai, amorosa Anna Maria, robadora de l'amor, ai, amorós!

Ja la porta a la fira, a la fira de Lió
I qui és aquesta dama que llença tal resplendor
Ai, amorosa Anna Maria, robadora de l'amor, ai, amorós!

La filadora

Tradicional catalana

Un pobre pagès tenia una filla
Tenia quinze anys i encara no fila.
Tralarà, primfila i se'n va.

La nit de Nadal que és nit d'alegria,
Pren filosa i fus, dona un tomb per vila.
Tralarà, primfila i se'n va.

N'encontra el galant, el qui ella volia:
“D'on veniu, Joan?”, “on aneu Maria?”
Tralarà, primfila i se'n va.

“Què en farem del drap, hermosa Maria?”
“en farem llençols, llençols i camises
a cal teixidor, que hi tinc peça ordida”
Tralarà, primfila i se'n va.

Del que en quedarà pararem botiga:
cap més no n'hi haurà tan ben proveïda.
Tralarà, primfila i se'n va.

Josep Vila: *Cançó de l'instant*

Poema de: Miquel DescLOT

Venim de tot arreu a celebrar-ho,
venim plegats a fer-ho durador.
Veni! Veniu que un dia bé caldrà deixar-ho,
l'instant només l'atura una cançó.

Perquè s'afina l'aire en el capvespre,
perquè rodolen els nabius pel verd,
perquè la guiula pinta el cor de l'ona
perquè es despulla el faig i no l'avet,
perquè la pluja broda les codines
perquè hi ha mil secrets a l'alzinar...

Venim de tot arreu...

Perquè les canyes xiulen vells enigmes,
perquè no torna mai el mateix grop,
perquè floreix per un no res l'orquídia,
perquè cada any revenen els cucuts,
perquè és tan breu l'olor de la viola,
perquè la gran balena uneix els pols...

Venim de tot arreu...

Perquè els deserts apaguen sets antigues,
perquè s'adorm en l'aire el falciot,
perquè renilla l'euga a les valls altes,
perquè les flames volen cap als déus,
perquè un infant resol endevinalles,
perquè la boira protegeix amors...

Venim de tot arreu...

Manuel Oltra: *La birondó* Tradicionals catalanes

El pobre alegre

Soc pobre i no envejo la vida del ric
perquè me la passo molt més divertit.
Jo passo la vida sense mal de cap,
jo canto i m'alegro quan Jesús és nat

Jo tinc una jupa tota de vellut,
no és nova ni és vella, hi cabo tot just.
Ai pobre de mi que se m'ha esparracat!
Jo canto i m'alegro quan Jesús és nat.

El ric surt de casa tot encarcerat,
Tot vestit de seda i amb polit calçat.
Jo no duc camisa i em tinc per mudat.
Jo canto i m'alegro quan Jesús és nat.

La filla del marxant

La filla del marxant diuen que és la més bella.
No és la més bella, no, que altres n'hi ha sense ella.
La birondon, quina donzella, la birondon!

S'ha cercat aimador a la faisó novella;
N'ha donat els amors al peu d'una olivera.
La birondon, quina donzella, la birondon!

Quan ella va a sarau, se'n posa boniqueta,
El faldellí vermell, el giponet ben negre.
La birondon, quina donzella, la birondon!

Margarideta

Margarideta, lleva't de matí que n'és tard de matinada;
Margarideta, lleva't de matí que n'és tard de bon matí

“Prou me'n llevaria jo si mitgetes en tenia,
Prou me'n llevaria jo, però mitgetes no en tinc, no!”

Pere va a la plaça, Pere ja l'hi compra,
Pere ja l'hi porta, Pere ja és aquí!
Margarideta, lleva't de matí.

Margarideta, lleva't de matí...

“Prou me'n llevaria jo si sabates en tenia,
Prou me'n llevaria jo, però sabates no en tinc, no!”

Pere va a la plaça...
Margarideta, lleva't de matí...

“Prou me'n llevaria jo si mitenes en tenia,
Prou me'n llevaria jo, però mitenes no en tinc, no!”

Pere va a la plaça...

El testament d'Amèlia

N'Amèlia està malalta, la filla del bon rei,
comtes la van a veure, comtes i noble gent.
Ai! que el meu cor se'm nua, com un pom de clavells!

També n'hi va sa mare quan ja no hi ha remei,
“Filla la meva filla, de quin mal us queixeu?”
Ai! que el meu cor se'm nua...

“Mare, la meva mare, bé prou que ho sabeu
Metzines m'heu donades que em nuen el cor meu”
Ai! que el meu cor se'm nua...

Cap a Betlem

Cap a Betlem van dos minyons amb dues taules de torrons.
Sant Josep deia: “Gent de Judea, no us vull el present
de tan bona gent; jo us asseguro que no té cap dent”.

Quan Sant Josep veia l'infant, ell d'alegria anava plorant
Ell el bressava, ell li cantava aquesta cançó,
“lindeta lindó, quina alegria que em dones minyó!”

Cap a Betlem van dos minyons...

Lluís Gual: *Ara que han callat totes les veus*

Poema de: Xavier Mas Craviotto

Ara que han callat totes les veus
voldríem un nou foc que abrusés encara,
una traça de rodals, el viatge d'una fi,
l'escut d'un cel obert que ens protegeixi
d'aquest fred universal, d'aquestes petges
nues que constel·len el morir.

Ara que han callat totes les veus
voldríem la claror a contracorrent,
l'aire desbridat travessant-nos al galop,
l'amor intacte que zelosament coven les flors,
la memòria estrident que ha après
a sobreviure en l'afonia inevitable dels records.

Ara que han callat totes les veus
ens sentim plens perquè existim per fora.

Carlota Baldrís: *Els núvols*

Poema de: Màrius Torres

Blanc sobre blau, els núvols, pel cel d'aquests matins
passen sense l'angúnia de cap ànima a dins...

Matins de març, on sembla que la vida comenci

i nosaltres tornem, verges en el silenci,

a l'esperança del primer dia del món!

Els núvols fan el cel més blau i més pregon.

Somnis de l'aigua! Entorn de la seva peresa,

l'aire els dona una forma gairebé per sorpresa,

un límit en l'atzur. Fàcil com la cançó

del flabiol als llavis, plens de sol, del pastor,

la seva ombra camina sobre l'aigua captiva

dels rius, dels llacs i de les mars. I jo, a la riba,

penso, en veure'ls passar, per quin caprici els déus

fan i desfan per sempre meravelles tan breus.

Albert Guinovart: *El temps del cant*

Text extret dels cants 1, 2 i 4 del Càntic dels

Càntics de Salomó

Aixeca't, que l'hivern ja ha passat i s'ha acabat la pluja.

Les flors despunten pel país.

El temps del cant ha arribat.

Que m'ompli de petons la teva boca,

que els teus amors són més dolços que el vi.

Quin perfum més suau els teus unguents,

un bàlsam que s'escampa és el teu nom.

Despunta el fruit verd de la figuera,

les flors de les vinyes escampen perfum.

Que n'ets de preciosa, amiga meva, que preciosa.

Darrere el vel, els teus ulls són coloms.

Que en són de belles les teves galtes entre arracades.

Tota tu ets tan bonica, amiga meva...

Amb una sola mirada m'has embogit.

Quan s'alci l'oreig del vespre
i s'estenguin les ombres, torna.

El temps del cant ha arribat.

També et pot interessar...

Estiu al Palau - Festival Bachcelona

Dilluns, 24.07.23 – 20 h

Petit Palau

Le Concert de l'Hostel Dieu

Stefan Plewniak, violí solista

Reynier Guerrero, concertino

Franck-Emmanuel Comte, director

A. Vivaldi: *Concert per a dos violins i violoncel, RV 578a*

J. S. Bach: *Concert per a violí en Re menor, BWV 1052R*

S. Reich: *Electric counterpoint, III*

Ch. Graupner: *The overture, GWV 445; Le désire*

Ch. Avison: *Concerto grosso op. 6 núm. 3 i 5*

A. Vivaldi: *Concert núm. 10 per a quatre violins, RV 480*

K. A. Rasmussen: *The four seasons, after Antonio Vivaldi, III*

Preu: 25 euros

Mecenes d'Honor

Mecenes Protectors

Mitjans Col·laboradors

Col·laboradors

Armand Basi – Bagués-Marsiera Joiers – Balot Restauració – Calaf Grup – Cardoner Grup – Coca-Cola – Col·legi d'Enginyers de Camins, Canals i Ports – Deloitte – Eurofirms Group – FC Barcelona – Fundació Antiques Caixes Catalanes – BBVA – Fundació Caixa d'Enginyers – Fundació Castell de Peralada – Fundació Metalquímia – Gómez-Acebo & Pombo – Helvetia Compañía Suiza S.A. de Seguros y Reaseguros – Illy – La Fageda – Nexo – Quadis – Saba Infraestructures, S.A. – Scasi Soluciones de Impresión S.L.

Amics Benefactors

Ascensores Jordà, S.A. – Fundació Antoni Serra Santamans – Inclos Interiorisme, S.L. – Veolia Serveis Catalunya S.A.U. – Salvador Viñas Amat

Benefactors Palau XXI

Mª Dolors i Francesc – Elvira Abril – Pere Armadàs Bosch – Rosamaria Artigas i Costajussà – Professor Rafael I. Barraquer Compte – Francesc Xavier Carbonell Castellón – Lluís Carulla Font – Mariona Carulla Font – Josep Colomer Maronas – Isabel Esteve Cruella – Pere Grau Vacarisas – Jordi Gual i Solé – María José Lavin Guitart – Ramón Poch Segura – M^a. del Carmen Pous Guardia – Juan Manuel Soler Pujol – Daniela Turco – Joan Uriach Marsal – Joaquim Uriach Torello

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

